

მარტინ

9
9 გეორგიელი
გამაჭურავებელი

ვაკამატის 51-ი აცლი, № 14271. მაისი. 1974. ფასი 20. კაპიტალი.

- როგორ ხარ, ჩემი გერონტი!
- გაღალი ჭიდავა მაჩვე.
- ამდენი ჭურალის ხელში რამ აგილია ჭიდავა?

— დერთოა უმველოს კოლეგინეობის თავმართვას, მს ტრაქტორი რომ არ
დარჩენდა, ამ ზამთას ცოლ-შვილი დამხმატოდა სიციით.

ძალა კურიშორი ზო!

ბატონ ირალის დედაქალაქის მთავარი გამზირზე ფეხით გასეირნება ჩვეულებად ჰქონდა. და აი, ღლესაც, ორმად ჩაფიქრებული წელი ნაბიჯებით მიუყვებოდა შინისკენ. გზად თუ ვინმე მიესალმებოდა, უმაღ გამოეკვეოდა, არ დაუყოვნებდა პასუხს, დიდი მოწინებით მოიხდიდა ქუდს, შემდეგ თავაზიანად დაუკრავდა თავს. მართალია, ნაცნობი ამასობაში ქარგა მანძილით დაშორდებოდა, მაგრამ არავის ახსოვს მისალმება-დამშვიდობების ამ რიტუალში მას იდებემ რაიმე კურექტული გამზირის გირის სინდინის. საქუთარი სინდი-

სის წინაშე ყოველთვის წმინდანური უმანქოებით იდგა. ბევრს არ მოსწონდა, ბევრს თვითონაც არ სცემდა დიდ პატივს. სულ რამდენიმე კაცი ეგულებოდა ახლობლად და თავსაც ბედნიერიად გრძნობდა ამით.

დიახ, მიუყვებოდა იგი შემოდგომის ერთ მშვენიერ სალამოს დედაქალაქის გამზირს ჩვეული ნელი ნაბიჯებით და მოხდა სრულიად მოულონელი და არაჩვეულებრივი რამ, რაც, აღმართ, ფიქრადაც არ მოუვიდოდა არასოდეს კაცს. მს იყო, აუყვა ბატონი ირაკლი გამზირის გაღამევეთ იღნავ ჩა-

პელებულ მეორეხარისხოვან ქუჩას, რომ ჩანერებულ სადარბაზოდან მოულონელად რამდენიმე სახე-აფრული კაცი თავს დაესხა. ერთმა ელვის სისწრაფით ტრამარა წამოაცვა თვზზე, მეორემ ხელები შეუკრა, მესამემ, მუცლის არეში მუშტის ძლიერი დარტყმით, ორად ჩაეცა. მეოთხემ მაგარი ბიძგით შავი „ვოლგის“ უკანა სალონში მოათავსა. ერთდროულად ჩაიყეტა იონივე კარი და მანქნაც მოსწყდა აღილს. ბატონმა ირაკლიმ თავს ძალა დატანა და ქთლიანად არ დაკარგა გონი. ცდილობდა გარკვეული-

ყო საქმის ვითარებაში, მაგრამ ამაღლ. ვინ იყვნენ თავდამსხმელები და წრე უნდოდა დათ გისგან? არ ცა ურთის თავს ამ მძმე განსაცდელი, უაშა. სამწუხაოოდ, ორივე კითხვა ლიად დარჩა. მაგრავ ნათელი იყო, თავდამსხმელები კეთილისმყოფელების რიცხვს არ ეკუთვნოდნენ. ამ ფიქრებში იყო თავზარდაცემული ბატონი ირაკლი, რომ მანქანა აღგიღზე გაქვადა. ერთბაშად გაიღო თოხივე კარი. ერთი ფეხებში სწვდა მსხვერპლს, მეორე — ხელზე მან იგრძნო დაბლა. რომ ეშვებოდა, ქვესკნელითან კი მუსიკის სასიამოვნო ჰანგები ამოდიოდა. ცოტა ხნის შემდეგ მარისალმძღვრელმა სურნელებამაც იჩინა თავი. ამას ტაქმატა ისიც, რომ იგი სკამზე დასვეს. უცებ სწრაფი მოძრაობით ვიღაცის ხელებმა ტომარა მოაძრო თავიზენ და თოხი ავაზაკის, რვა თვალის ჩაშტრერებული მზერა მოხვდა თვალებში.

იგი რესტორანში იჭდა. სამოდა ღრიანცელი, სიმღერები და საღლეგრძელების ჰერე-ჟუხილი. ყველზე ბოლოს მის წინ გაძლილი სუფრა შენიშნა.

— ჩვენთან პური უნდა გატეხო! — ამილოდისალა ერთმა და ძალით დაკავებინა შოთის მოგრძა ნაწერი კელში.

— მალე, თორემ გაგათავეთ! — დანის ტრიალით დამუშკრა მეორე.

ბატონმა ირაკლი შხამივთ ჩაიღო პური ხელის ცახურით პირში.

— ჩეარა გადაყლაბე ლუკა! რას ილოლნები ამდენ ხანს. — უფრო გაცხარდა პირველი.

— ახლა ამ ჭიქას მოკიდე ხელი და ბოლომდე გამოსალე ღვინო! — ცეცხლს აფრევევდა მეორე.

სხვა რა გზა ჰქონდა ბატონ ირაკლის. გამოსაცალა საშმისიც. თოხივე ავაზაკშა შვებით ამისისუნთქა.

— უმორჩილესად გოთხვთ. ბატონმ ირაკლი... ხუთი წელია დიპლომით ხელში დავდივარ, ვერსად ვერ ვიშოვე შესაფერი სამსახური, იქნებ თქვენთან მომაწყოთ, სხვა რომ არა იყოს რა, ჩვენ უკვე ერთად პური გაგვიტეხია!

ნახ. 8. აჩაშიძესა

- რამდენი გინდა?
- ხუთი განვთი!
- გვერდი!
- რობი!
- დეკადი!
- სამი!
- კიდევ!
- რობი!
- კიდევ!
- ამდენი დაგიველი და გვთი რადე გინდა!

ახლა მაინც თქვი,
ახლა რა გიშლის,
გაძედე, რაკი მომსწრე ხარ ამის,
თქვი:

— ყველა სენზე უფრო საშიში,
ავაღმყოფობა არსებობს სკამის.

სიმართლის ნერგი განა გამხარა?!
თუმცა ბევრ ულირს მიუძლენს ოდა,
ჩვენ ბრძენს ვარქმევდით ტაკიმასხარას
თუკი ის ბრძენის სავარძელს ფლობდა.

და რაკი ბრძენის სავარძელს ფლობდა,
ბოლომდე ბრძენად მოვნათლეთ ლამის
და მდგრადარებდა სენი და მოდა,
სენი და მოდა, —
დაპყრობა სკამის!

ერთს ერგო სკამი, —
დიდების მსგავსი,
მას შემდეგ ოქროდ გვასალებს ქვიშას,
რაღაც მან იცის ამ სკამის ფასი,
იცის, რომ სკამი, —
ბევრ რამეს ნიშნავს.

ზოგთან იცინის,
ზოგთან ჯამბაზობს,
ხანაც კუდს აქნევს როგორც ფინია.
პატივს არ ვცემდი მე მას არასდროს,
თუმც მისი სკამის ბევრს ეშინია.

ს კ ა მ ი

ზოგთან მგელია,
ზოგთან კი — კრავი,
ხმაურით გვიპყრობს, განა გონებით?
მაინც აქებენ და ტაშს უკრავენ
მისი კი არა, —
სკამის მონები.

ციკანს ვინ მისცა კისერი მოზვრის?
უნთებენ ყალბი დიდების ლამპარს.
მან კარგად იცის სხვის სკამზე რომ ზის.
• შიში იპყრობს და...
გალიდოლს ყლაბავს.

— სხვის სკამზე ზიხარ! —

მე ვეტყვი მყისვე,
ის ყურს იყრუებს,
თითქოს არც მისმენს.

— სხვის სკამზე ზიხარ!

— სხვის სკამზე ზიხარ!

— სხვის სკამზე ზიხარ!..
ისევ და ისევ...

ვფიქრობ, კარგია ხელობა ყველა:
მინძსტრის,

მრთველის,

მეხრის,

მეგუთნის...

და სკამიც მაშინ არ იწყებს რყევას,
თუკი შეგვერის,
თუკი გეგულვნის.

რაღანაც ჩვენი სულაც არ ესმის,
ძველთა ნათქვამი ახსოვს ეგება,
თუმც რის ნათქვამი? —

კანონი,

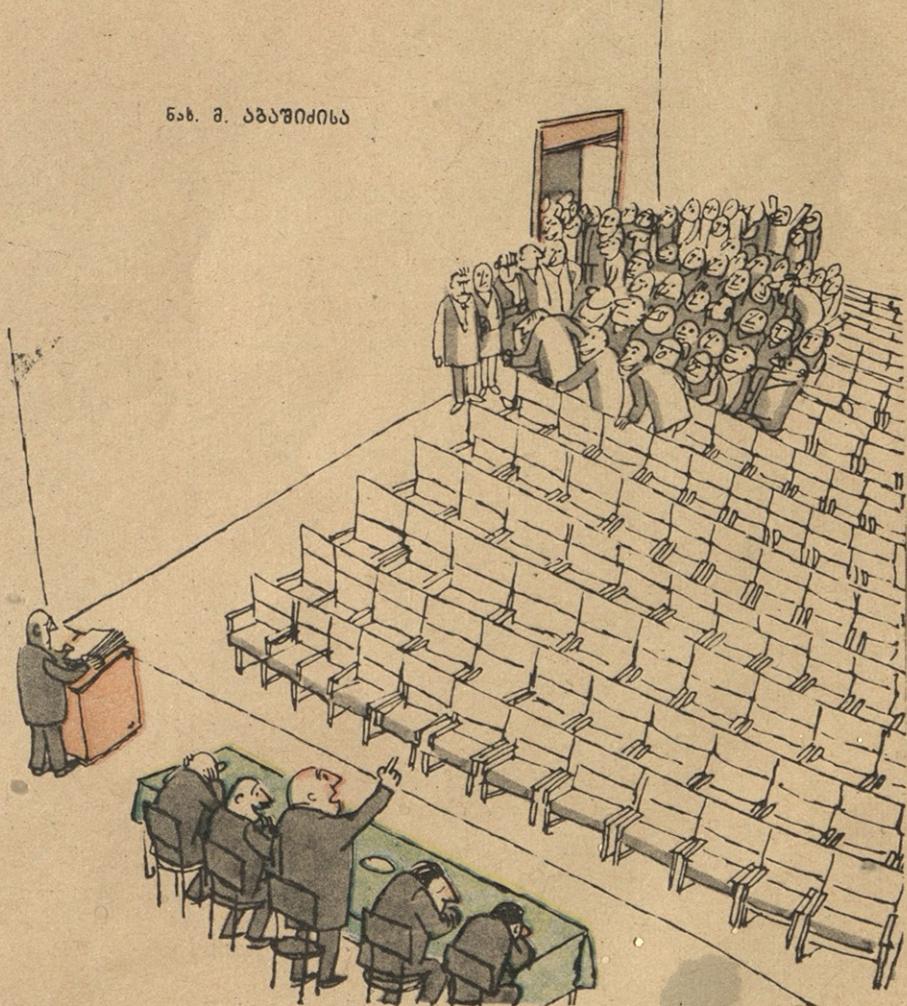
წესი: —

„რაც არ გერგება, არ შეგერგება!“

გერდია გერიაზილი

ა ვ რ ჩ ი ზ ე მ ა გ ი

ნახ. მ. აბაშიძისა

● რადიომიმღები შორეულ ქვეყნებს გვა-
კავშირებს და ახლო მეზობლებისაგან გვთი-
შავს.

● უველა თუთიყუში ვერ ლაპარაკობს,
არიან ისეთებიც, რომლებიც წერენ.

● მეგობრები თუ ხელში ატაცებულს მი-
გაგოგმანებენ, ნუ ალფათოვანდები, შესაძლოა
ისინი სასაფლაოსკენ მიღიოდნენ...

● ცუდ ადამიანებზედაც კი შეიძლება კარ-
გი მოთხოვის დაწერა.

● მაწანწალას ტურისტს დარქმევდნენ,
ფული რომ ჰქონდეს.

● ქორწინება — ეს ორი ნერვული სისტე-
მის მშვიდობიანი თანაარხებობაა.

პოლონეურიდან თარგმნა

სტანისლავ რავიჩია

ცენოგილ მხატვარ-კარიკატურისტი — იოსებ ქოქიაშვილის დაბადების 70 წლისთავი შეუსრულდა.

თოთქმის ნახევარი საუკუნეა, იგი ნაყოფიერად თანამშრომლობს ჩვენს უურნალში. იუბილარმა თვალსაჩინო წვლილი შეიტანა ქართული საბჭოთა კარიკატურის შექმნასა და განვითარებაში. იოსებ ქოქიაშვილი დაჯილდოებულია მოსკოვის საერთაშორისო გამოფენის — „სატირა მშვიდობის სამსახურში“ — ოქროს მედლით.

იოსებ ქოქიაშვილის

ღიღი გაქვს დამსახურება ძველ, სახელოვან ნიანგელს:
მოყვარეს პირში უძრახე, მტერს საკადრისი მიაგე!
ვინაც არ დაიქოქება შენს საქებ-სადიდებელად,
ისეთ ქოქოლას დავაყრი, „ხელიღა რბოდეს ტყე-ველად!“

1974

— აქაც უარს ხლამსა და ძველმანს სად
ნახავნ, ზეღურნ რედა!
— ვის რათ უნდა! მაგათაც არაფერიც პრ
გამოვა!

— რა დაამთავრა, მიხო, შენა მიჰმა?
— სადირიშორო.

შემოვიდათან
მაგილი

წინამდებარე სახელმძღვანელო განსხვავდება სხვა ანალოგიური სახელმძღვანელოებისაგან. იგი განკუთვნილია როგორც სტუდენტებისათვის, ისე ლექტორებისათვის.

სახელმძღვანელოს შედგენისას ვსარგებლობდი სხვადასხვა ენაზე არსებული მდიდარი ლიტერატურით, აგრეთვე პირადი პედაგოგური და პრაქტიკული გამოცდილებით. ამას გარდა, ვისარგებლე უცხოური წყაროებიდან და ნაწილობრივ ქართულიდანაც.

გამოყენებული ლიტერატურიდან უნდა აღინიშნოს ჩეენი გამოჩენილი ავტორების, აგრეთვე გერმანელი და ინგლისელი მეცნიერების შრომები. წიგნის ბოლოში დართული სურათები ამოღებულია სხვადასხვა სახელმძღვანელოდან.

ავტორი სიამოვნებით მიიღებს მკითხველის საქმიან და სამართლიან შენიშვნებს. თუმცა უკეთესი იქნებოდა, თუ შენიშვნებს ზემოთ დასახელებულ შრომების პროფესორებს გაუგზავნიან, — ძირითადად კი გერმანელ და ინგლისელ სკოლისტებს.

ამრიგად, ქართულად წიგნი ისე არის დაწერილი, რომ უცხოური ტექსტები ავსებენ ერთმანეთს და პეტრიან ერთ მთლიან სახელმძღვანელოს, რომელიც პირველად არ გამოდის ქართულ ენაზე.

ავტორი.

გადმოიწერა ანზორ ჯალიაშვილმა

სპირიტუზმის კიდევ ერთი სახე

უძველესი ჭეშმარიტება გვამცნობს. რომელცაა თუ აწ გარდასულ მმა-პაპათა სულებს, ადამიანი ჩვეულებრივ მაშინ მიმართავს, როდესაც უსაზღვროდ უჭირს, უჭირს იმდენად, რომ რეალურ აწმუნში ვერ ხედავს გამოსავალს და იძულებულია მიმართოს იმქვეუნიერ „სასწაულმოქმედ“ ძალებს.

ადამიანის სწორედ ამ გვარმა სასოწარკვეთო-ლებამ და მისი მდგომარეობის უსაშველობამ წარმოქმნეს, როგორც ვიცით, სპირიტიზმი — „მეცნიერება“ შორეულ თუ უფრო ახლობელ წინაპრებთან უშუალო კონტაქტის დამყარების შესახებ.

ამიტომ ჩვენ სრულიადაც არ გაგვიპირვებია, როდესაც დასავლეთ გერმანიის ერთ-ერთ ბურუუაზი ულ გაზეთში — „რაინიშე პისტში“ ამოვიკითხეთ ცნობა სპირიტიზმის ახალი სეანსის ჩატარების შესახებ. ანდა რატომ უნდა გავკვირვებოდა? განაცოტაა გასაჭირო დალოცვილ „თავისუფალ სამყაროში“? ინვლაცია, საფაჭრო და საგადასახადო ბალანსის დეფიციტი, უმუშევრობა, გაფიცები, გახრწნა, ძალადობა და ბოლოს ეს ყბადალებული ენერგოკრიზისი.

მაგრამ ამ შემთხვევაში საქმე როდი ეხებოდა იმას, შეძლებდა ე. წ. „საშუალო“ ამერიკელი თუ ინგლისელი ორიოდე ლიტრა ბენზინის ჩასხმას საკუთარ ავტომანქანაში. პრობლემამ ამჯრად იდეების სცერტში გადაინცვლა და სპირიტიზმის სეანსისათვის განკუთვნილ მაგიდას მიუსხდნენ დასავლეთის პროპაგანდისტული ფრონტის მებრძოლები, რომელთა შორის იყვნენ ისეთი სოლიდური გამოცემობების წარმომადგენლები, როგორცაც „ჰომილი“ უნდ კამპე“, (ფედერაციული რესპუბლიკა), „დევიდ მაკ-კეი“, „ბანტომ ბუკსი“ (შერთობული შტატები) და სხვანი.

დღის წესრიგში იდგა ერთი საკითხი: როგორ ებრძოლონ მომძლავრებულ კომუნისტურ იდეებს. ვის ავტორიტეტს მიმართონ ამ საქმეში. გადახდეს წარსულს, მოიგონეს დალესი, მაკარტი, ადენაუერი

და შეჩერდნენ „პირველწყაროზე“ — გებელსზე, რადგანაც დადასტურდა, რომ ის „უკეტაზე ეშმაკი, ინტელიგენტი და უცელაზე განათლებული იყო ნაცისტთა შორის“ და, მაშასადამე: არც მრწამსი (ნაციზმი) და არც სოციალური მდგომარეობა (განათლებული ინტელიგენტი) არ უშლიდა ხელს უფილიყო ანტიკომუნიზმის იდეალური პროპაგანდისტი.

ფეხზე ადგომით და ერთწუთიანი სიჩუმით პატივი სცეს მის ხსოვნას და მოწიწებით ითხოვეს მის სულთან შეხვედრა. თანამედროვე და უოფილ ანტიკომუნისტთა სულიერი ერთობის ეს ამაჩიუებელი დემონსტრაცია დამთავრდა იმით, რომ გებელის სულმა გაანდო შეკრებილო ერთი აქამდე უცნობი სამდუმლობა: ლოზანაში (შვეიცარია) ცხოვრის ერთ-ერთი მისი ძველი თაყვანისმცემელი ვინმე ფრანსუა ენტრომელთანაც უოლადის უუთებში ინახება ფაშისტთა პროპაგან-

დის მინისტრის ხელნაწერები.

— მე ვიცოდი, — იქვა გებელის სულმა მიკნავილი ხმით, — რომ დადგებოდა დრო, როდესაც თქვენ ითხოვდით ჩემს დახმარებას. პონორარზე უარს ვამბობ.

და იშვა ახალი სენსაცია: ახლო მომავალში გერმანულგში. შემდეგ კი — ნიუ-იორკში გამოქვეყნდება გებელის 16.000-გვერდიანი დღიურები!

ო! რა ცუდად უნდა ჰქონდეთ საქმე დასავლეთის პროპაგანდისტული მანქანის მესვეურებს, თუ ამგვარ დამპალ ხავს ეკიდებიან და ივიწყებენ სტედალის შესანიშნავ სიტუაციებს: „მოელი ხალხის ორგერ და ისიც ერთი და ივივე საშუალებით მოტყუება შეუძლებელია“.

გებელის აღნიშნული „ნაწარმოები“ გამოქვეყნდება დასავლეთში, მაგრამ როდესაც ანტიკომუნიზმის ეს უანგაჭამი იარაღიც გადატყუდება, საინტერესოა, ვის მიეძღვნება მაშინ სპირიტიზმის მორიგი სეანსი?

